

► **Drukte op Vliegbasis Eindhoven**

spectrum pagina 6-7 - ed.nl/eindhoven

► **Snelheidsbegrenzers**

Uit angst voor een boete laten snorfietzers op grote schaal hun tweewieler weer langzamer maken.

pagina 2-3 - ed.nl/verkeer

► **Recordaantal auto's**

In Nederland reden nooit eerder zoveel auto's rond als nu: ruim acht miljoen.

pagina 14-15 - ed.nl/verkeer

woord is aan:
BB.SUIT
...slim fit...

8 711688 666625

EINDHOVEN EN OMSTREKEN - 104 pagina's 101e JAARGANG NUMMER 228 ■ PRIJS MAANDAG t/m VRIJDAG € 1,95 ■ ZATERDAG € 2,70 ■ ABONNEEPRIJS € 1,07

Regeling leaseauto versoberd

Ruim 90 procent van de grote bedrijven wil de autokosten verlagen. Leaserijders krijgen meer rekeningen en minder keuze.

door **Paul Bots**

BUNNIK - Grote bedrijven versoberen komend jaar op grote schaal hun regelingen voor leasewagens.

Minder medewerkers komen in aanmerking voor een auto, de keuze wordt beperkt en het privégebruik gaat aan banden. Dat blijkt uit een onderzoek onder bijna

4.000 leaserijders en 500 bedrijven.

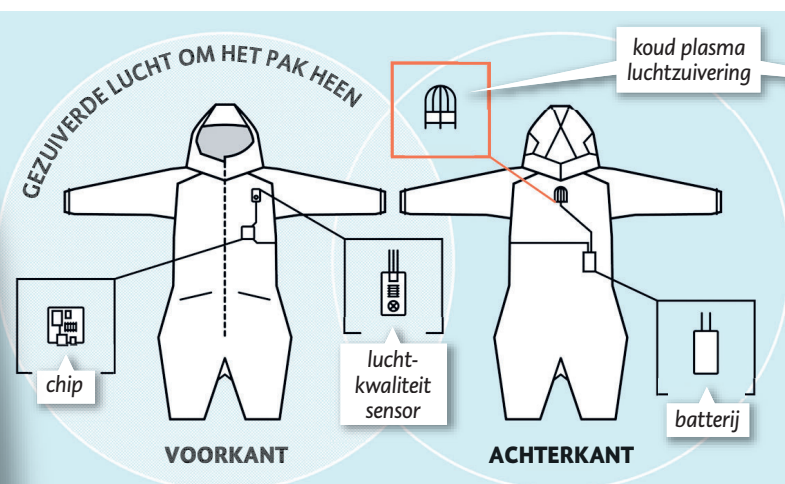
Ruim 90 procent van de grote bedrijven zegt de regelingen verder te versoberen. Bij kleinere bedrijven denkt de helft tot twee derde te bezuinigen op leasekosten. Een meerderheid van alle ondervraagden meldt dat de keuzevrijheid van leaserijders wordt beperkt. Voorzitter Martin Huisman van de Vereniging Auto van de Zaak, belangenbehartiger voor leaserij-

ders, reageert verbaasd. „De regelingen zijn in de voorbije jaren al versoberd. Als je het nu nog verder aanscherpt, is dat heftig.”

De geplande versobering staat nog los van nieuwe overheidsmaatregelen die binnenkort worden aangekondigd voor de jaren na 2015. Als die leiden tot hogere kosten voor ruim een half miljoen Nederlandse leaserijders, zullen medewerkers het niet pikken dat hun baas ook nog de regels

aanscherpt, denkt Huisman. „Ik voorspel dat de trend dan snel keert. Zeker als de economie aantrekt en bedrijven weer personeel nodig hebben.”

In veel leaseregelingen staan al afspraken over het maximale aantal privékilometers dat een werknemer mag rijden. Controle is er zelden, omdat dat moeilijk blijkt. Directies vragen nu steeds vaker om echte handhaving van het privégebruik.

Voor zuivering van de lucht maakt het pak gebruik van koud plasma technologie. Een sensor meet de verontreinigende stoffen in de lucht. Met behulp van ionisatie worden vrije radicalen gegenereerd die giftige gassen, bacteriën, virussen en stof deactiveren en onschadelijk maken.

Slim pak zuivert lucht

Eindhovense innovatie: een pak dat de lucht zuivert.

EINDHOVEN - Een pak dat de lucht om je heen zuivert. De BB.Suit, ontwikkeld door Martijn ten Bhömer (TU/e) en modeontwerper Borre Akkersdijk, heeft sensoren die de verontreiniging meten. Giftige gassen, bacteriën, virussen, stof en schimmel worden onschadelijk gemaakt met ionisatie. Kleding met sensoren die ver-

schillende lichaamsfuncties meten was er al. Maar dit pak onderneemt dus ook actie als dat nodig is. Het is nu in China te zien op de Beijing Design Week. In oktober is het in Eindhoven te bewonderen tijdens de Dutch Design Week.

Lees meer op pagina 16-17

Meer steun strijd tegen IS

LONDEN/BRUSSEL - De parlementen van Groot-Brittannië en België hebben gisteren groen licht gegeven voor luchtaanvallen op extremisten van Islamitische Staat (IS) in Irak. Ook Denemarken maakte bekend gevechtsvliegtuigen naar de strijd tegen IS te sturen.

Nog voor de stemming stegen in België F-16's op. Ze gingen via Griekenland op weg naar Jordanië, waar de toestellen vanaf vandaag gestationeerd zijn. In

Groot-Brittannië gaf het Britse parlement groen licht voor deelname na een dringende oproep van premier David Cameron. „Het gaat over de bescherming van de mensen in de straten van Groot-Brittannië”, zei hij. „Het gebeurt voor onze ogen en we moeten er iets aan doen.” Britse Tornado-gevechtsvliegtuigen kunnen mogelijk dit weekeinde al in actie komen.

Lees meer op pagina 10-11

EUREKA
100jaarslim.nl

uw **WONINGINRICHTER PROFITA**
Zondag 28 september geopend 11.00 - 17.00 uur
COMFORTABEL W • O • N • E • N
Gestelsestraat 59 Waalre
Tel. 040-2213922 www.profitat.nl

Autovakantie Duitsland
Klantbeoordeling 8,5
4-8 dagen al v.a.
79
Schitterend Saksen
Combineer de mooie natuur met veelzijdige steden.
✓ Hotel aan de markt in het centrum van Annaberg-Buchholz
✓ Inclusief ontbijtbuffet en gebruik wifi
✓ Maak wandelingen langs rivieren met prachtige kastelen
Kras.nl/17742 of bel 0900-9697 15 cpm
Prijzen p.p. o.b.v. 2 personen excl. reserveringskosten en Calamiteitenfonds

Aandeel Philips stijgt weer

De voorgenomen opsplitsing mist zijn uitwerking niet op de koers op de Amsterdamse effectenbeurs.

EINDHOVEN - De koers van het aandeel Philips weet de weg omhoog te vinden sinds de aankondiging dinsdag dat het concern zich wil opsplitsen. In vier dagen tijd is de koers met zeven procent gestegen. De AEX-index met de belangrijkste aan de Amsterdamse effectenbeurs genoteerde aandelen daalde in dezelfde periode met één procent. Het nieuws over de opsplitsing leidde tot positieve adviezen van beursanalisten. De winstwaarschuwing die ook dinsdag naar buiten werd gebracht - een licht lager bedrijfsresultaat in het twee-

de halfjaar ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar - was niet van merkbare invloed. Morgan Stanley maakte gisteren bekend het advies voor Philips te verhogen van 'houden' naar 'overwogen', waarmee wordt aanbevolen op de totale beleggingsportefeuille een groter dan gemiddeld deel in Philips te beleggen. Morgan Stanley stelde het koersdoel bij van 25,00 naar 32,40 euro. Het Philips-aandeel sloot gisteren op een koers van 25,22 euro. De analisten van Morgan Stanley verwachten dat Philips na de splitsing van de verlichtingsdivisie in staat is om met Health Tech - na samenvoeging van de divisies Healthcare en Consumer Life Style - groei te behalen. Rabobank schroefde eerder deze week het koersdoel van Philips op van 26,50 naar 29,00 euro. Theodoor Gilissen en Citigroup Smith Barney herhaalden hun koopadvies. Zij pasten hun koersdoel (27,50, respectievelijk 30,00 euro) niet aan. Het jaarrecord van het aandeel Philips van 28,09 euro (slotkoers) dateert van 15 januari.

DAF stelt vijf nieuwe dealers aan

EINDHOVEN - DAF heeft vijf nieuwe dealers aangesteld die de verkoop en het onderhoud van DAF-vrachtwagens overnemen van de bedrijven van het failliete Cosmo Trucks, onderdeel van Koops Furness. ESA Bedrijfswagens (Friesland), Sent Waninge (Overijssel), Bak-

ker Bedrijfswagens (Gelderland en Flevoland), Truckland Noord Holland (Utrecht Noord) en Van Tilburg Bastianen (Utrecht Zuid) zijn de nieuwe contractpartners. De vijf bedrijven zijn al DAF-dealer. Ze hebben een deel van het personeel van Cosmo Trucks overgenomen.

SLIM TEXTIEL

■ De fabriek voor rondbreimachines in Sjanghai waar het luchtzuiverende pak BB.Suit wordt geproduceerd. foto Benoit Florençon

Slim textiel aan begin opmars

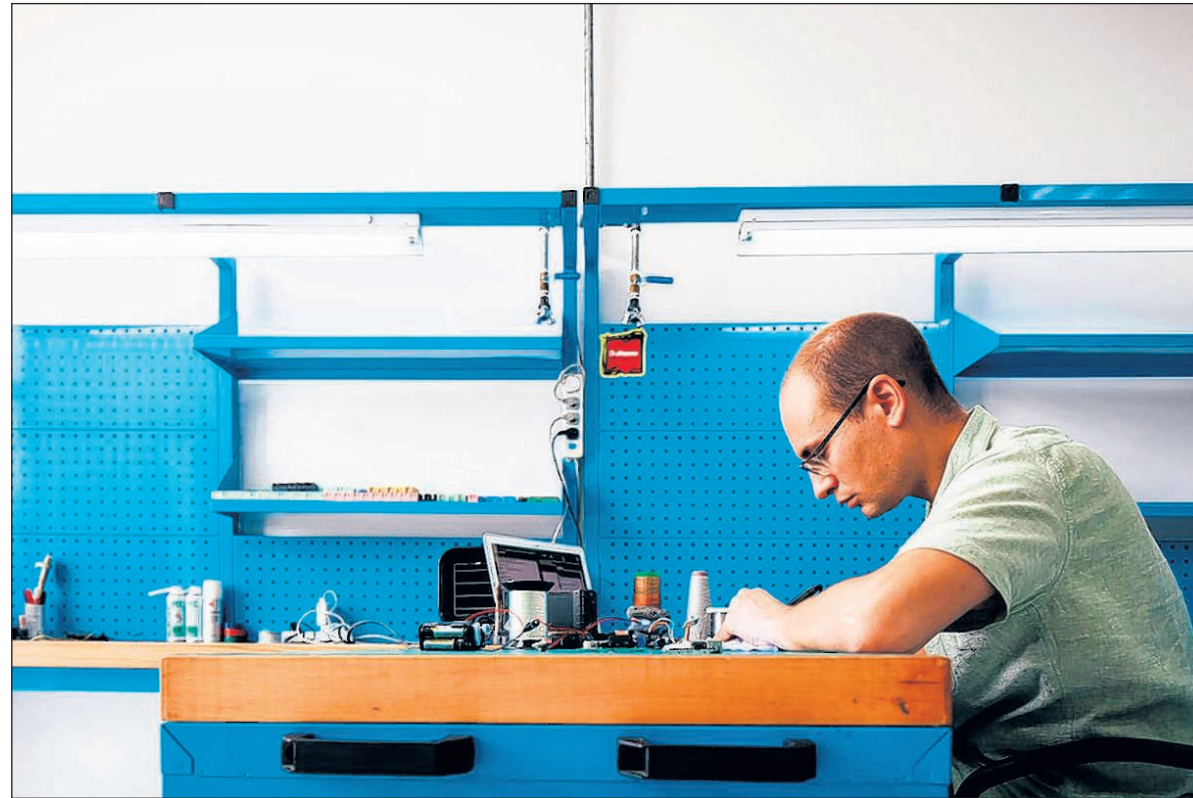
Luchtzuiverend pak BB.Suit meet niet alleen de verontreiniging in de lucht maar pakt die ook meteen aan.

door **Hanneke van den Nieuwenhof**
e-mail: h.vdnieuwenhof@ed.nl

EINDHOVEN - Op de Beijing Design Week is BB.Suit, het luchtzuiverende pak uit Eindhoven het gesprek van de dag. En dat is niet vreemd in een stad waar de luchtvervuiling vrijwel dagelijks de maximaal toelaatbare grens zwaar overschrijdt. „Dat was ook de aanleiding om dit pak te maken. We kwamen op het idee toen we vorig jaar in China de luchtvervuiling zelf hebben

ervaren”, vertelt Martijn Ten Bhömer, TU/e-promovendus Industrial Design. BB.Suit is het resultaat van een samenwerking tussen Ten Bhömer, de in China wonende textielontwikkelaar Eva de Laat en modeontwerper Borre Akkersdijk, die afstudeerde aan de Design Academy Eindhoven. Samen met een team studenten van de TU/e ontwikkelden ze een gebreide stof, opgebouwd uit laagjes waartussen geleidende draden, sensoren en elektronica kunnen worden

verwerkt. Ten Bhömer: „We zijn dit project gestart met het idee om te onderzoeken hoe slimme textielen zowel in het productieproces als tijdens het dragen kunnen bijdragen aan een schonere lucht.” Voor de productie van het pak werkt het team samen met het Duitse bedrijf Squair3, dat mobiele luchtzuiveringsapparaten produceert, en een Europese producent van geavanceerde breimachines met een fabriek in het Chinese Sjanghai. Hier wordt het pak gemaakt. De naam van de fabrikant kan Ten Bhömer niet noemen. „Het is nog een beginnend partnership”, zegt hij verontschuldigend. „We hebben gekozen voor een rondbreitechniek omdat je daarbij het minste restafval hebt. De breimachinefabrikant is niet zo geïnteresseerd in de specifieke

■ Martijn ten Bhömer, TU/e-promovendus Industrial Design, werkte samen met een studententeam van de TU/e aan de ontwikkeling van het luchtzuiverende pak. foto Benoit Florençon

applicatie, maar wel in de trends en groeiende mogelijkheden rondom textiel en technologie. Die betekenen nieuwe afzetmogelijkheden voor de machines.” Mode-artikelen die met geïntegreerde sensoren (lichaams)functies meten, zijn al langer bekend. Maar bij de BB.Suit gaat het om een kledingstuk dat niet alleen iets meet, maar dat ook actie onderneemt. „Wij gaan een stap verder”, beaamt Ten Bhömer. „Voor de zuivering van de lucht maakt het pak gebruik van koud plasma technologie. Een kastje op de rug

► **BB.Suit is een nieuwe stap in de opmars van slim textiel: kleding als platform voor informatie en functies.**

van het pak zorgt dat er met ionisatie vrije radicalen worden losgemaakt die giftige gassen, bacteriën, virussen en stof in de lucht neutraliseren en onschadelijk maken”, legt hij uit. „Met sensoren aan de voorzijde van het pak meten we de verontreinigde stoffen in de lucht. Die informatie wordt via een chip doorgegeven aan een platform. Op grond van die gegevens, data, kunnen nieuwe functies worden ontwikkeld.” Voorlopig is de BB.Suit nog een veelbelovend prototype. Een tijdspad voor productie is er nog niet aan het pak gehangen. „Ons doel is om via dit soort projecten te groeien naar een platform waardoor informatie en functies in kleding verwerkt kunnen worden, want in de toekomst zullen kledingstukken steeds vaker gaan werken als platform voor informa-

tie en functies”, denkt Ten Bhömer. „Er zullen steeds meer functies in de kleding worden verwerkt. Ook functies die we nog niet kennen. Het gaat net zo werken als bij de huidige telefoons en tablets. We hebben nu apps met functies die we vooraf nooit hadden kunnen bedenken.” Ook verwacht hij dat er steeds meer elektronica zal worden geïntegreerd in stoffen. „Nu zijn er sensoren en geleidende draden in de stof verwerkt, maar de harde elektronica zit nog altijd in een apart kastje dat je op het textiel prikt. Dit jaar gaan we onderzoeken hoe we een grotere integratie bereiken. En hoe we de elektronica met behulp van coatings kunnen beschermen, zodat je voor een wasbeurt niet eerst het kastje van het kledingstuk hoeft af te halen.”

Van Roij breidt uit in toelevering

door **Peter Scholtes**
e-mail: p.scholtes@ed.nl

EINDHOVEN - Oud-Bakelnaar Tjeu van Roij zet nieuwe stappen in de toeleveringsindustrie. De voormalige directeur en eigenaar van de Van Roij Groep in Deurne wordt mede-eigenaar van de Elcee Groep in Dordrecht, een handels- en productiebedrijf op het gebied van industriële toelevering en bevestigingsmiddelen. Dat bedrijf telt 115 medewerkers. Naast Elcee Holland heeft het een Chinees dochterbedrijf. Van Roij voegt zijn 35 medewerkers tellende bedrijf Hollandia Fasteners & Forgings (HFF) in Krimpen aan den IJssel toe aan de Elcee Groep. HFF is actief als smederij voor diverse industriële doeleinden. De nieuwe groep heeft een omzet van ongeveer 45 miljoen euro. Van Roij neemt samen met de Bossche investeringsmaatschappij TransEquity Network het Dordtse bedrijf over. TransEquity Network heeft in-

► **Oud-eigenaar Van Roij Groep in Deurne wil samen met TransEquity Network groei voor Elcee Group.**

middels acht ondernemingen in portefeuille en is actief in heel Nederland. De Bossche investeerder heeft onder meer belangen in DH Industries in Son (installaties voor het genereren van extreem lage temperatuur met behulp van vloeibare gassen) en Medical Concepts Europe in Gemert (verkoop van producten voor hartbewaking). Elcee heeft diverse klanten in de regio Eindhoven waaronder VDL, zegt Van Roij. Hij rondde deze week de transactie met Elcee en TransEquity Network af. Van Roij (52) wordt de nieuwe topman van Elcee. De nieuwe eigenaren hebben ambitieuze plannen met de groep, zegt Van Roij. „We willen de groep internationaal verder uitbreiden in Noordwest-Europa, vooral in de richting van de Duitse en Belgische markt.” Van Roij heeft met zijn vroegere bedrijven ruime ervaring opgedaan in de branches waarin de Elcee Group actief is. Van Roij verkocht zijn eerdere bedrijven, actief in de metaalbewerking, aan onder andere Aalberts Industries, Batenburg, Wurth en Hunter Douglas. In de afgelopen jaren was hij vooral bezig met het herstructureren van bedrijven.

Wijnparadijsje in de Elzas!

4 dagen Klingenthal, Frankrijk

Vier het leven in de Elzas! U verblijft praktisch op de 'Elzasser Wijnroute'. Obernal, een van de mooiste plaatsjes van de Elzas is vlakbij. Bezoekt u ook die andere sprookjesdorpen, zoals Kaisersberg en Riquewihr? Er wordt voortreffelijke wijn geschonken! Bovendien rijdt u in een halfuur naar Colmar en Straatsburg, twee van de mooiste provinciesteden van Frankrijk. En dan hebben we de prachtige natuur niet eens genoemd!

U logeert in het gezellige Hôtel des Vosges in Klingenthal. Het hotel staat bekend om zijn goede keuken. U kunt kiezen tussen een kamer zonder (Satin) en een kamer met balkon (Privilège).

Informatie & Reserveringen
www.pharosreizen.nl/wegener
of via 0900 - 365 65 65 (80 cent per gesprek)
met zoek & boekcode 50473 of ga naar een van de reisbureaus van VakantieXperts.

vanaf
119
euro p.p.
.....
zoek & boekcode 50473

Inbegrepen

- 3x overnachting met ontbijtbuffet
- 3x driegangendiner
- 1x wijnproeverij in een wijnhuis
- 1x routekaart Elzasser wijnroute

Prijzen	Satin	Privilège
01/10-24/12	119	145
25/01-31/03	119	145

Bij verblijf tussen 31/10-27/11 en 26/01-31/03 krijgt u een gratis overnachting (obv logies en ontbijt)

Kerst in de Elzas? Kijk op: www.pharosreizen.nl/elzas
Prijzen in € p.p. Niet inbegrepen: reserveringskosten (€20,-) en kosten Calamiteitenfonds (€2,50).

■ Voor de door het UWV georganiseerde Inspiratieplusdag voor werkloze 50-plussers gisteren in het Evoluon bestond een overweldigende belangstelling. foto Bert Janzen

‘Kuyt was in jong team meerwaarde’

door **Harrie Verrijt**
e-mail: h.verrijt@ed.nl

EINDHOVEN - „Dirk Kuyt was als wat oudere voetballer van veel waarde tijdens het WK. Breed inzetbaar, hard werkend en een voorbeeld voor zijn jonge teamgenoten. Zo moet je dat in een werkteam ook zien. Daarin horen ook oudere werknemers.” Harrie Keeris van wervingsbureau Equipe was gisteren een van de honderd ondernemers die meededen aan de Inspiratieplustag in het Evoluon. Het UWV hield de dag voor werkloze 50-plussers en daarvan waren er maar liefst 935 komen opdagen. Het Evoluon zou een tweede keer gevuld kunnen worden, zo groot was volgens de organisatie te belangstelling. „Mensen helpen weer aan boord van het treintje te komen”, zo schetste Keeris het doel van de bij-

eenkomst. „Ze zijn van het rijden-treintje af geraakt en het is moeilijk er weer op te komen. Er blijft ongelooflijk veel kwaliteit aan de kant staan.” Gisterochtend was er een informatief en soms vermakelijk (cabaretier Joep van Deudekom) programma. Daarna deden de werklozen mee aan rondes waarin ze zich konden laten inlichten over zaken als LinkedIn, scholing en voor jezelf beginnen. Ook waren er netwerkgesprekken en vacatuereborden. Er werden sollicitatiegesprekken gehouden die soms tot vervolgspraken leidden. „Hier wordt gezegd dat we ons een doel voor over een jaar moeten stellen. Nou mijn doel is dan een baan te hebben”, zegt Theo Voets uit Eindhoven. Hij is 60 jaar en meer dan anderhalf jaar werkloos. „Ik was commercieel medewerker en probeer via net-

werken mezelf in beeld te krijgen. Tijdens een activiteit als deze steek je altijd wat op om dat te kunnen verbeteren. Er is uitzicht naar een baan, maar het zal heel moeilijk zijn.” Dat beaamt Maryan Staal uit Best, 59 jaar en bijna twee jaar werkloos. „Ik heb nog behoorlijk hoop dat ik een baan zal vinden maar de verwachting is behoorlijk klein. Ik solliciteer zes keer per maand, en ben één keer op gesprek geweest. Dat was een functie die nauw aansloot op mijn vorige werk als management-assistent in de gezondheidszorg. Hope-

► **935 werkloze 50-plussers deden mee aan de Inspiratieplustag van het UWV.**

lijk leer ik hier dingen zoals mijn CV laten toetsen en mijn LinkedIn oppoetsen.” René Meijer uit Waalre, 54 jaar en 14 maanden werkloos, zit in de ICT. „Mensen zeggen dat daar werk genoeg in is. Maar ik was gespecialiseerd op een specifiek gebied en dat maakt het complex. Ik heb overwogen of ik als zzp-er misschien meer kans heb. Maar ik weet niet of ik de druk die dat meebrengt aankan.” Dat het ook anders kan bewijst de ondernemer Harrie Verel van groothandel Schadebo in Den Bosch. „Ik ben zelf met mijn 72 niet meer de jongste en waardeer hierdoor senioriteit misschien wel meer. Ik heb pas een 50 en een 60 plusser aangenomen. De een is een handige klusser en de ander een betrouwbare chauffeur. Jongeren lopen wel harder, maar maken onderweg veel fouten.”

Eerste krediet aan bedrijf van Kredietunie

EINDHOVEN - De Kredietunie Brabant heeft zijn eerste financiering rond. Het gaat om Mihatra, een elektrische fietsen bedrijf in Eindhoven. Dat heeft een lening van 100.000 euro afgesloten, gefinancierd door negen leden van de Kredietunie. Voorzitter Jan Fremijer van de Kredietunie zegt inmiddels 23 aanvragen te hebben, waarvan er twee zijn goedgekeurd. „Dan moeten we nog wel financiers vinden en dat is nu voor het eerst gelukt.” Leden van de Kredietunie zijn gearriveerde ondernemers die kapitaal willen investeren in bedrijven in ontwikkeling. De Kredietunie begeleidt de kredietnemers zodat ze eindelijk zicht op het geld houdt. De rente over de lening is acht procent en de kapitaalverschaffer krijgt zes procent. Het verschil is voor de kosten van de Kredietunie.